

S7E5. Thor F. Jensen: 13 måneder i traditionel kano rundt om Ny Guinea

Bjørn: I dag optager vi på en lidt anderledes måde. Jeg sidder i en kvistlejlighed på Vesterbro i København, og på den anden side af jorden sidder min kammerat i Eventyrernes Klub, Thor Jensen. Er der hul igennem, Thor?

Thor: G'day mate! Ha ha! Hej. Hvordan går det, Bjørn? Jamen, jeg sidder her i mit lille, hjemmelavede lydstudie. Jeg har et par soveposer omkring mig, og så udenfor huset er der en lille by, der hedder Alice Springs i det centrale Australien. Og så efter det er der bare en kæmpe, rød ørken, der bare strækker sig de næste 1.200-1.400 kilometer. Så det er et fantastisk sted.

Bjørn: Og hvor er jeg bare glad for, at du er med, Thor, og at vi kan sidde på hver sin side af jorden og alligevel snakke sammen. Og sikke en tur, vi skal ud på. Du ville som første mand - og ikke alene, og det finder vi ud af lige om lidt - sejle rundt om den store ø Papua Ny Guinea i en traditionel kano. Thor, hvad gik det her projekt ud på?

Thor: Jo, men altså, jeg ville jo gerne fortælle en positiv historie om øen Ny Guinea. Jeg har altid været fascineret af den, efter jeg læste Jens Bjerres bog fra 1953, hvor han tager op til Papua Ny Guineas indland og møder den traditionelle befolkning. Men altså, det her narrativ om de her vilde kannibaler på Papua Ny Guinea eller øen Ny Guinea er sådan set stadigvæk i live i internationale sladderblade og så videre. Og man joker også lidt med, at Papua Ny Guinea er fyldt med kannibaler, så pas på, du ikke bliver spist. Men jeg tænkte, at sådan kan det ikke være, så derfor ville jeg gerne lave en verdensrekord ved at sejle rundt om øen Ny Guinea i en traditionel udriggerkano sammen med nogle papuanere, der kunne hjælpe med at fortælle denne her nutidige historie om øen og så ændre det narrativ.

Bjørn: Og Thor, hvordan fandt du så de tre gutter, du sejlede rundt, eller som blev en del af jeres fælles besætning? Hvordan fandt du dem?

Thor: Jo, men først mødte jeg en, der hed Job Siyae, som der var en lokal kanosejler fra Milne Bay-provinsen, som er den østlige provins i landet Papua Ny Guinea. Og han

var oppe for at sejle rundt om øen sådan set. Jeg sagde, "Hey, vil du lave en verdensrekord? Vi skal sejle i cirka et halvt år med sådan en kano her. Tror du, det kan lade sig gøre?"

Bjørn: Okay, den var han med på.

Thor: Og så sagde han, "Ja, ja, ja, det er en god kano. Altså, den er ret gammel, så vi skal nok have fat i en ny kano, men vi kan sagtens sejle rundt om den her ø." Og det var så i 2015, jeg mødte ham til en kanofestival, de har dernede hvert år. Og så året efter kom jeg tilbage igen, og så introducerede han mig for Justin og Sanakoli John, to brødre, og de var lidt ældre end Job, og de var også velrenommerede kanosejlere. Sanakoli var kommet nummer ét ved det der kanoræs, som jeg havde mødt Job ved året før, og hans ældre bror Justin var en kendt kanobygger. Og de her sejlere var også vilde for at komme rundt. Og de var motiveret af at fortælle selvfølgelig en positiv historie om øen på en måde... Men det var mere det der med, at de gerne ville leave a legacy. Altså, de ville gerne lave et navn for sig selv og for deres familie, så de kunne komme i historiebøgerne, eller hvad man skal sige. Fordi der er sådan en kultur med sejlerære. Altså: Hvem er den sejeste sejler i Milne Bay, ikke? Og det er jo det, de konkurrerer om hvert år, ved den der kanofestival. Men de her sejlere var topmotiverede.

Bjørn: Og Thor, så vidt jeg husker, var det noget med, at Sanakoli måske havde en lidt speciel grund til også at tage afsted. Han var motiveret af andre årsager også.

Thor: Ha ha! Ja, altså ham og hans bror og Justin er jo to børn ud af ti børn. Og Sanakoli siger, at han er den i familien med den korteste uddannelse, så han ville egentlig også gerne hævde sig over sine andre brødre og søstre. Han har en søster, der arbejder i hovedstaden Port Moresby i en bank og så videre. Så det havde også noget med det at gøre, ja.

Bjørn: Han kunne kravle lidt op ad rangstigen internt i familien.

Thor: Nemlig.

Sanakoli: "I am so excited to travel right around the country, because otherwise I will beat all my uncles and brothers that they are well-educated, but as for me I am basic. I

am down, downs. I am really down. But otherwise, I beat them, so I go right around Papua New Guinea and Indonesia. So I will beat them all. I will come to the top."

Bjørn: Thor, fortæl om den første dag, da I sejler ud af Tawali Resort i Milne Bay. Det er den 30. august 2016, og I sejler afsted den første dag.

Thor: Jaman, det var helt vanvittigt. Det var fantastisk. Det skal jo siges, at Papua Ny Guinea er et ret vildt sted stadigvæk, og jeg vidste godt, at det ville være en ret vild rejse, så jeg tænker også lidt, at det er sgu et stort projekt, og så lige pludselig står man i det, og så kan man jo ikke rigtig vende om og stikke halen mellem benene, vel? Så bliver man jo bare nødt til at tage afsted. Og jeg havde brugt fire år på at forberede det, og jeg skulle også lave en film omkring det og så videre. Jamen, der var en masse pres på fra en masse forskellige sider, så det var et ret stort øjeblik, det der med at kaste fortøjningerne og så bare stævne ud. Og det første, der sker, det er så, at vi skal hejse sejlet. Men der er sådan nogle kastevinde fra den her bugt, som resortet ligger i, og det der sejl bliver bare flænset til småstykker, lige så snart vi får det op. Så der var sådan et ordentligt hul i sejlet. Men der er stadigvæk sejl nok til, at vi bare skyder afsted ud over skumtoppene der. Og det går bare stærkt.

Og så efter en times tid, så kan jeg godt se, at den GoPro, jeg har sat ud i stævnen af den her kano, som egentlig bare er en udhulet træstamme med en udrigger på siden til at støtte den... der kan jeg godt se, at den der GoPro er vippet ned. Så jeg spørger Job, "Hey, kan jeg lige kravle ud og stille på det her kamera?" Og så siger han, "Ja, det kan du godt, men du skal være hurtig." Og så render jeg ud på den der udrigger, og i det samme bliver den udrigger presset ned i en bølge, der kommer ind over. Så lige pludselig skyller vandet bare ind over os, og den der kano bliver bare halvt fyldt med vand. Og jeg tænker, "Åh nej, nu synker vi, og det er den første dag." Ha ha ha! Men heldigvis fik vi reddet situationen - eller sejlerne gjorde. Og så begyndte vi ellers bare at få pøset vandet ud af den der kano.

Bjørn: Og de tænker, "Hvad er det for en mand, vi har fået med på denne tur?"

Thor: Ha ha! Ja! Men Bjørn, det værste er jo, at på dag to gik det jo endnu værre til.

Bjørn: Okay, lad mig høre.

Thor: Jo, fordi på dag to skyder vi også afsted. Der er rigtig god vind. Og jeg har jo set de der sejlere. De er jo ret seje. Så sidder de sådan på kanten af kanoen med ryggen ud til havet og bare hænger ud, imens den der kano bare flyver afsted. Og jeg tænker, "Okay, jeg har roet rundt om Danmark i kajak og sejlet over Atlanten med sejlbåd og så videre, så det kan jeg da også godt." Så jeg sidder der, men så rammer vi en bølge, og med det samme falder jeg bare bagover. Og så kommer jeg op til overfladen og prøver ligesom at holde på min hat og mine solbriller. Og så kigger jeg rundt, og jeg er bare midt i denne her bugt, og den der kano flyver bare afsted. Men jeg kan ikke engang nå at bekymre mig om det, fordi i det samme kommer jeg i tanke om, at vi har sådan to liner hængende ude med sådan nogle store trekroge på, fordi vi fisker jo, samtidig med at vi sejler. Så jeg tænker, "Åh nej! Bliver jeg nu ramt af de der kroge?" Men det gør jeg så heldigvis ikke. Og så kan jeg så se, at kanoen er stoppet, og de slækkede sejlet. Og så svømmer jeg så op til kanoen og kigger på sejlerne, og de ser ret bekymrede ud. Jeg kendte dem jo ikke særligt godt, vel? Så jeg var ret glade for, at de var bekymrede over at miste den hvide mand, ikke? Ha ha!

Bjørn: Thor, er der nogen af dem, der senere italesætter det der med, hvad de egentlig tænkte og måske også talte om, når du ikke hørte det? Altså ombord.

Thor: Ha ha! Jo, det er jo så det, der sker. Senere på dagen... Altså efter jeg kommer op, er jeg sgu lidt rystet alligevel, ikke, fordi der var god fart på vinden der. Men så sidder vi der, og vinden er stilnet af. Vi sejler stadigvæk. Og så finder jeg så ud af, at de her sejlere har været til et møde på den lokale turistorganisation i Milne Bay. Der har de været til møde med ham lederen, og der har han så sagt til dem, "Altså, I ved godt, nu sejler I ud med en dimdim." Det kalder de en hvid person i Milne Bay. "Nu sejler I ud med en dimdim. Det betyder, at I skal passe rigtig godt på ham, fordi hvis der sker noget med ham, så falder det tilbage på turismen i Milne Bay, og så falder det også tilbage på jer og jeres familier. Så I må ikke miste den hvide mand."

Bjørn: Ej, et pres de har fået på sig, de gode gutter der.

Thor: Ja, ja, så de var jo rigtig bekymrede, ikke?

Bjørn: De har kastet sig ud i dette projekt, fordi de kunne være med til at få positiv opmærksomhed på Papua. Og nu er deres medbesætning ved at drukne.

Thor: Ja, nemlig, ikke? Og det fik jo også mig til at reflektere over, at det er jo ret sygt det her alligevel. Og jeg havde jo lidt tænkt over, at jeg skulle være ham der ekspediti-
onslederen og så videre og så videre. Men altså, jeg kunne godt se, at jeg var jo bare
sådan en grønskolling, og de var bare seje sejlere, der bare var vokset op i havet. Altså,
Justins far tog hans navlestreng, da han blev født, så padlede han ud, fangede en fisk,
stak den der navlestreng i munden på fisken, og så smed han fisken tilbage i havet. Og
det betyder bare, at Justin er mand af havet, og han er bare den vildeste dykker. Han
kan dykke dybere end nogen andre, han kan fange større fisk end nogen andre, og han
kan harpunere de største skildpadder. Og det er rigtigt. Altså, det har jeg set.

Bjørn: Wauw, hvor er det smukt.

Thor: Ja, så de der mænd er de vildeste sejlere. Og så kommer jeg her, og jeg må jo
bare prøve at følge med, ikke? Så det var en ret ydmygende oplevelse, kan man sige.

Bjørn: Thor, hvordan får I det så ombord? I kender ikke hinanden så godt, men dagene
går jo, og I er jo meget tæt sammen hele døgnet. Hvordan lærer I hinanden at kende,
og hvordan bliver det ombord?

Thor: Jamen, så er det sådan noget med, at så fisker vi for eksempel. Det er jo bare
sådan noget, vi alle synes er fedt. Og så er der jo det der med, at man hjælper jo hinan-
den på sådan en båd. Og ja, så snakker man jo lidt om, hvad folk går og laver. Og de er
jo farmere, så de går i deres have, og så tager de ud på havet og fisker og så videre. Så
det er jo sådan et ret simpelt liv. Men så har de alle de her relationer til andre familier og
andre handelspartnere. De har sådan et handelssystem, som de så handler med. Og så
taler vi selvfølgelig også om damer, og hvad man ellers gør, når man er nogle drenge
på tur.

Men det vilde var jo, når vi skulle i land, fordi vi vidste aldrig rigtig, hvad der ville ske. Og
det er jo bare sådan nogle små samfund, der ligger langs med kysterne der, og de fle-
ste steder er der ikke engang en vej, der forbinder de der landsbyer. Der var en nat,
hvor vi havde sejlet hele dagen og var blevet skubbet ud til havs og kunne ikke komme
ind igen, fordi vinden var så stærk. Og så endelig kommer vi ind, og det er bare blevet
bælgmørkt. Og der kan vi så se, at der er et svagt lys fra nogle bål inde på den sorte
kyst. Og vi slækker så sejlet og begynder at padle ind over revet dér. Og vi kan godt se.

Altså, der er lidt måne og så videre. Så de der folk i den der landsby har set, at der kommer et eller andet mærkeligt ind. Så der er sådan lidt roderi rundt, kan man se. Men så bliver der ellers bare helt stille, og alle bål bliver bare slukket. Og så er der bare bælgmørkt. Og vi er jo megatrætte, og vi vil bare gerne i land. Så vi kommer ind, og så kan vi så se, at der er en lommelygte, der begynder at gå rundt. Og så har vi en lommelygte, og så lyser vi lidt med den, og så lyser de lidt. Og så kommer de der folk tættere og tættere på. Og sejlerne siger, "Bliv i båden! Bliv i båden! Vi skal være klar til at skubbe båden ud igen, hvi der sker noget."

Bjørn: Er det, fordi de er bange for, at de kunne gøre noget i landsbyen, hvis nu de var bange?

Thor: Ja. Og det er også noget med, at når du kommer om natten... Og sådan er det jo ikke kun i Papua Ny Guinea. Men mange steder hvis du kommer om natten, så er der ligesom en anden stemning. Man ved ikke helt, hvad de her folk er ude på, hvis de kommer om natten, vel? Der er alligevel sådan en del paranoia. Man bor jo ret udsat, når man bare bor i sådan en lille landsby. Men efterhånden begyndte vi at snakke lidt med dem og så videre, og så til sidst var de jo bare megagæstfri. "Åh nej! Ham den hvide mand. Vi kan jo ikke have ham liggende på den der våde kano." Og så tog de mig ind, og så kunne jeg sove i deres hytte. Og så kom de andre sejlere også ind. Og så fik vi noget kaffe, og så var det bare liv og glade dage. Så folk var jo også meget nysgerrige for at høre om vores tur. Hvad var det, vi lavede?

Bjørn: Thor, forstår de, hvad I har gang i?

Thor: Ja, altså... Jeg sagde jo til dem, at vi ville lave en verdensrekord, og vi ville promovere Papua Ny Guinea, så vi kan få mere turisme til landet. Og det elskede folk jo. Det syntes de var fedt, at vi ville lave en verdensrekord for Papua Ny Guinea. Og så var det jo spændende med den der kano også, fordi det er kun i Milne Bay-område, de stadigvæk bliver brugt, de der store sejlkanoer. De bliver ikke rigtig brugt i andre dele af landet. Så det var altid et hit, når vi kom ind, og folk lige lærte os at kende.

Bjørn: Thor, det er jo en ø, som du også indledningsvis startede med at sige, har et noget blakket ry. Eller i hvert fald de her historier, man i gamle dage og også op til nuti-

den har hørt om krigeriske stammer og intern krig på øen og kannibaler og så videre. Hvad var Justin og Sanakoli og Job mest bange for, at I kunne møde?

Thor: Jamen, de var mest bange for pirater. Helt klart. Og det har også været et problem i Milne Bay og nogle andre steder på kysten. Og pirater er jo bare ofte nogle unge papuanere med nogle skydevåben og en motorbåd eller sådan en lille glasfiberjolle med en stor motor på. Og så hopper de bare om bord med nogle macheter eller de der geværer, og så hakker de folk i småstykker eller smider dem overbord og tager alle deres værdier. Og det var også frygten med de der sejlere, fordi de var bange for, at hvis der var nogle slemme mennesker, der så, at der var en hvid mand om bord på den der kano, at de så ville røve os. Så de bad mig om at gemme mig, når vi var i sådan nogle mere piratagtige områder.

Bjørn: Og det gjorde du simpelthen?

Thor: Ja, ja.

Bjørn: Prøv at fortælle om det.

Thor: Jamen altså, vi var ud for Popondetta, for eksempel, der er sådan en by, der er kendt for at have en masse røvere og pirater i den bugt. Og ideen var, at vi skulle bare krydse den bugt hurtigst muligt for at undgå kontakt med nogle joller eller et eller andet. Men det, der så skete, det var, at lige så snart vi var ud for den der by Popondetta, så dør vinden bare, og så hænger vi bare dér i midten af ingenting, imens jollerne bare begynder at ræse omkring os. Ikke specifikt for at cirkle inde på os, men bare det gør de jo bare. De rejser jo frem og tilbage der. Der er nemlig en jolle der, der så ser ud til at blive ret nysgerrig på os, der så kommer ind. Hvor sejlerne siger, "Gem dig! Gem dig!" Og der må jeg så ligge der i kanoen, som er meget smal. Man ligger nærmest som i en kiste. Og så ligger du eller bare og venter og hører den lyd af en motor, der bare kommer nærmere og nærmere. Og vi har jo ikke nogen skydevåben eller noget at forsvare os med. Så der hænger man jo lidt dér og er prisgivet, hvis der er nogen, der vil hoppe ombord og røve os.

Bjørn: Hvad viste det sig så, det var?

Thor: Der var bare nogle, der var nysgerrige. Der var bare nogle fiskere, der bare lige kom for at tjekke os ud. Men jeg hører jo bare den der båd komme forbi. Og så forsvinder den igen. Og så spørger jeg sejlerne, "Hvad sker der?" Så griner de bare ad mig, "Åh, Thor. Hvorfor ligger du og gemmer dig? Det var jo bare nogle fiskere." Ha ha!

Bjørn: Og hvad siger de tre gode gutter? Nu begynder I at rejse op langs østkysten, Thor, og dagene går, og de har aldrig været så langt hjemmefra før. Hvad tænker de? Hvad tænker du?

Thor: Jamen, altså jeg synes jo, det er megafedt. Jeg elsker bare hver dag, fordi der sker et eller andet vanvittigt, hvor vi ved at synke, eller vi bliver blæst ud til havs, eller hvad ved jeg, eller også er der bare nogle sindssygt smukke solopgange, eller man møder de her fantastiske folk i landsbyer. Så jeg synes, det er fedt. Job har det ikke så godt på båden. Der er lidt med Justin og Sanakoli og Job, der ikke helt fungerer, og også med mig og Job, der ikke helt fungerer. Så det, der så sker, det er, at endelig når vi så grænsen til den indonesiske del af øen, som hedder West Papua...

Bjørn: Ja, grænsen mere eller mindre skærer landet eller øen midt over, ikke?

Thor: Jo, jo nemlig. Og der er det ret svært, faktisk, at komme ind i Indonesien. Man skal have tilladelser og så videre og så videre. Men det får jeg så ordnet der, og så sejler vi så over grænsen. Og sejlerne er ret begejstrede, fordi de har aldrig været i West Papua før, og der går alle mulige historier om, at der er mobiltelefoner, og der er alt muligt og elektronisk udstyr og alle mulige spændende ting. Altså, de har de også i Papua Ny Guinea, men det er slet ikke lige så billigt som i Indonesien. Og det er jo en hel eller anden kultur på en måde, fordi der er så mange indonesere nu i West Papua. Så sejlerne er vildt begejstrede.

Men det, der så sker, det er, at vi kommer i land, og så får vi rigtig det her indonesiske bureaukrati at føle. Og det viser sig, at jeg ikke har de rette papirer til den der kano. Så vi bliver simpelthen vendt om. Altså, vi får at vide, at vi ikke kan sejle videre her. Og det skal også siges, at der også er denne her Free West Papua-bevægelse med indfødte, der ikke vil anerkende indoneserne, fordi de har jo ligesom fået landet på en ret kontroversiel måde. Så vi kan ikke fortsætte.

Bjørn: Tror de, I er en del af den bevægelse?

Thor: Nej, men jeg tror, at der er ret meget paranoia omkring det. Og det var også min store frygt, at Indonesien måske troede, vi havde gang i sådan en Free West Papua-sejlad rundt om øen. Det var jo svært nok bare at holde den der kano oprejst, så hvis man så også skulle til at køre et eller andet sådan politisk frihedsprojekt oveni eller sådan noget, så ville vi ikke holde i tre dage.

Ja, vi bliver simpelthen bedt om at vende om, og så sejler vi så tilbage igen til den her grænseby Vanimo. Og så på den der tur tilbage sker der bare det, at det var en katastrofe, for så siger Job, "Jeg vil ikke mere. Jeg vil ikke sejle længere." Og de andre sejlere, Justin og Sanakoli, er også sådan, "Hey, vi har sejlet i to måneder nu. Vi savner vores familier, og vi kom ikke ind. Nu vil vi hjem." Og det var bare et kæmpe klask i ansigtet.

Bjørn: Så du er i tvivl, om ekspeditionen overhovedet kan fortsætte?

Thor: Ja, det er jo det. Jeg har jo ikke lært at sejle den der kano, vel? Det var ikke noget, jeg lige kunne lære på to måneder. Og slet ikke alene, vel? Så jeg står lidt der med håret i postkassen. Og Job, der bare siger, "I don't care about the world record." Justin og Sanakoli lover, at de vil komme tilbage igen, hvis jeg sender dem hjem. Og Job siger, han er færdig med den der ekspedition. Han siger ligeud, at han er bange for at dø, og hvis han dør, så er der ikke nogen til at tage sig af hans tre små sønner. Så det var også forståeligt nok. Så jeg bliver nødt til at sende dem hjem, og så er jeg bare strandet der i Vanimo på grænsen til West Papua med en kano, jeg ikke kan sejle.

Bjørn: Og ingen besætning. Og Thor, du er strandet i 80 dage?

Thor: Ja.

Bjørn: Altså, hvordan kan det være, at det tager så lang tid?

Thor: Jamen, det var så det med at få alle de der papirer i orden. Det var en sjov ting, jeg skulle have. Jeg skulle have et nummer på min kano. Ligesom du har et registreringsnummer for din båd, så skulle vi også lige pludselig have det til den der kano. Der var aldrig blevet givet sådan et nummer før til en kano, men de her maritime safety aut-

hority of Papua New Guinea syntes godt om vores projekt, så de gav os det første nummer nogensinde givet til en kano, som hed PNGC0001. Ha ha!

Bjørn: Ha ha! Det var værd at vente 80 dage på det.

Thor: Ja. Det tog bare 100 år, eller det tog 80 dage konkret. Og så endelig fik jeg så den sejltillade, der hedder en kajtilladelse, og var vildt begejstret. Men så skulle jeg så lige tjekke, om Justin og Sanakoli havde lyst til at komme tilbage igen. Så jeg ringede op til Sanakoli, "Hey, hvordan går det?" Og han sagde, "Endelig ringer du! Mig og Justin har bare ventet på dig i 100 år. Kan vi snart komme afsted?" Så de var topmotiverede.

Bjørn: Nej, hvor er det godt!

Thor: Ja, men jeg tror også, det var noget med, at de havde været hjemme, og så havde alle folk gået og spurgt dem, "Hey, hvad skete der? Hvorfor er I ikke ude at sejle? Vi hørte, at I skulle lave en verdensrekord. Hvorfor er I her?" Og så videre og så videre. Så jeg tror også, de fik noget ny motivation ved at komme hjem. Og så var det ellers bare afsted igen ind i West Papua.

Det eneste problem, der så var nu, det var, at nordvestmonsunen var begyndt at blæse imod os. Jeg havde jo timet det hele med årstiderne og vindforholdene, men fordi vi var blevet forsinket de 80 dage, så havde vi lige pludselig den nordvestmonsun imod os, og den der monsun blæser bare virkelig hårdt og sender bare sådan nogle kæmpebølger ind fra Stillehavet.

Bjørn: Men I turde godt, Thor? I forhold til to måneders forsinkelse, en hård monsun, der nu rammer jeg lige hovedet - tænkte du, det kunne blive for farligt?

Thor: Ja, altså det gjorde jeg. Men jeg tænkte også bare, at det er jo også, når tingene ser allersortest ud, at man skal tage et valg. Og ja, hvis du stoler på dig selv, og du har noget erfaring fra tidligere eventyr, og du har et godt crew med nogle rigtig seje sejlere, som selv tror på det, og du har et kæmpe mål, så kan man ikke gøre andet end at fortsætte.

Bjørn: Thor, jeg tror, at det passer ret godt med et lydclip, jeg havde forberedt, vi skulle høre. Du har jo sendt mig en masse. Du sidder også og brygger på din film. Og jeg

fandt jo et, synes jeg, dramatisk højdepunkt fra denne her krydsning af Cendrawasih Bay. Den her natkrydsning, hvor tordenvejret kommer. Den synes jeg lige, vi skal høre. Den kommer her:

Thor: "Vi har lige haft sådan en heavy squall komme ind at skubbe os. Jeg prøvede at kalde over radioen. Jeg kaldte PAN-PAN for assistance, fordi vi vidste ikke, hvor vildt det var. Men der skete ikke rigtig noget. Der var overhovedet ikke nogen på radioen. Nu er vinden stilnet lidt af, og jeg kiggede på GPS'en, og det viser sig, at vi bliver kun skubbet med to-tre knob. Så vi har stadig rigtig langt til land, og det er ved at blive lyst nu. Så det ser ud, som om vi nok skal klare skærene. Men hold kæft hvor skræmmende, altså."

Bjørn: Thor, det buldrer og brager i denne dramatiske videosekvens og din lyd. Hvad tænker du, når du hører dig selv i dag?

Thor: Jamen, jeg er der, og jeg kan føle det i brystet. Det var virkelig skræmmende. Det var også bare, fordi vi havde jo sejlet i tre dage og så midt ude i den dér bugt. Og ja, altså det er jo et kryds på 300 kilometer. Og vi er rimelig tæt på den ø, vi skal nå. Og så lige pludselig begynder det ellers bare at tordne foran os. Vi kan bare se sådan nogle lyn i horisonten, og det kommer nærmere og nærmere. Vi sejler midt ind i sådan en tordenstorm. Og mirakuløst nok klarer vi den til fire om morgenen eller sådan noget, og så stopper det der tordenvejre lige pludselig. Og så kan jeg bare se, at der er sådan en blå mur, der kommer lige imod os. Og så kan jeg bare mærke sådan en kold vind. Og så skriger Justin bare, "Få sejlet ned! Få sejlet ned!" Og Sanakoli springer bare op, og vi får bjærget det der sejl ned, og i det samme er der en kæmpe vind, der bare pisker ind over os. Og hele den her kano begynder bare at ryste og vrikke, og bølgerne begynder at slå ind over den her udrigger. Og jeg kigger på de her sejlere, og jeg kan bare se, at det her er rigtig galt. Og der er så, at jeg tænker, "Okay, skal vi trykke på den der SOS-knap, jeg har på vores satellitsender og prøve at få et eller andet redning ud?" Men det kunne tage 24 timer eller længere tid. Plus det ville også bare betyde slutningen på vores ekspedition. Så i det der bælgmørke med vinden, der bare pisker ind, og regn, der kommer, og skumsprøjt og så videre, så finder jeg vores VHF-radio frem, og så ringer jeg så PAN-PAN i stedet for, som man også kan høre i lydklippet.

Bjørn: Det hjælper ikke så meget.

Thor: Der var ingen, der kunne komme os til assistance.

Bjørn: Det er vilde scener, Thor.

Thor: Ja. Men hvad der så heldigvis sker, det er så, at kanoen ikke bliver slået i stykker af bølgerne, og vi kan holde den fri for vand, og ved daggry så begynder vinden så at stilne af igen. Og så sejler vi nærmest indtil midnat, og så kommer vi så endelig i land der. Så det var nok et af de værste kryds.

Bjørn: Thor, Job kom jo aldrig tilbage. Nu er det kun dig og brødreparreret Justin og Sana-koli, og I fortsætter nordover og rundt om øen her. I går jo i land. Fortæl lige, hvordan det er, det foregår. I går jo ind og sover hver aften, eller hvordan er det, I går i land?

Thor: Jamen, for eksempel så kommer vi ind til sådan en landsby der. Der bliver taget pænt imod og så videre. Og så lægger vi så ellers kanoen for anker i den der lille flodmunding, hvor folk bor. Og jeg havde ikke lige tænkt over det den nat, og der var egentlig ret farligt at gå ud i floden specielt om natten. Men det er bælgmørkt, og regnen pisker ned. Jeg skal have noget i kano, og så skal jeg tilbage under en hytte der. Så jeg tager bare alt tøjet af, og så vader jeg så ud i floden, fordi det er jo højvande nu. Og så nærmest svømmer jeg ud til den der kano, kommer ombord, tager mine ting, og så svømmer jeg tilbage igen der. Og så næste morgen ser jeg sådan en grav under det hus, hvor vi har sovet. Og så spørger jeg, "Hvad er det?" Og så siger de, "Det var et lille barn, der blev taget af en krokodille dér, hvor I har jeres kano parkeret." Og så tænkte jeg bare, "Oh no!" Og senere den dag ser jeg faktisk også en stor saltvandskrokodille springe i floden bare fra den anden side af flodbredden fra hvor, vi har vores kano. Og det var bare en konstant trussel. Det var jo de der kæmpe saltvandskrokodiller, som der er hele vejen langs med sydkysten af Ny Guinea. Og ofte sov vi jo bare på den der kano. Og der ligger du bare og kigger ud i det der sorte vand, og du ved ikke, om der ligger sådan en fire meter reptil, der bare venter på at hoppe op og at gribe dig og trække dig under vand og drukne dig. Så det var rigtig spændende, når du skulle op om natten og tisse. Du står der og kigger ned i det sorte vand. Ha ha!

Bjørn: Hvad ligger der og lurere? Thor, fortæl. Jeg kunne godt tænke mig at høre om nogle af de her møder, I har med de her fantastisk spændende mennesker, som bor på denne her enorme ø. Papua er verdens næststørste ø, og så vidt jeg husker også et af

de steder, som er mest forskelligartet. Altså, der er utroligt mange forskellige mennesker, stammer, sprog, kulturer og så videre. Kom med et eksempel på, at I kommer ind i en landsby, hvor de ikke aner, hvem I er, og I jo heller ikke aner, hvem de er, fordi I har jo ikke forberedt nogen af disse besøg.

Thor: Jamen altså, vi havde sådan en crash landing i en lille bugt, hvor vi kommer ind. Og der er helt tomt på stranden. Der er nogle kæmpebølger, vi skulle forcere for at få kanoen ind. Vi er totalt udmattede. Og så langsomt går rygtet, at der er nogle folk med en kano her. Og folk taler jo indonesisk i West Papua. Selvfølgelig har de også deres traditionelle sprog, men det indonesiske sprog bliver så brugt af alle. Man taler om, der er omkring tusind forskellige sprog og dialekter på øen Ny Guinea. Men du kan så se, at nu til dags deler de allesammen indonesisk. Og i Papua Ny Guinea taler de så pidgin, eller de taler engelsk, eller de har også et sprog, der hedder motu, som mange af dem deler. Men så ryktes det, at der er en kano, og så kommer folk og stimler rundt. Børnene elsker det. De synes jo, det er det fedeste. Man er jo lidt som sådan et cirkus, der kommer til byen. Og Justin og Sanakoli er rigtig gode til at kommunikere. Og specielt Sanakoli. Han talte indonesisk rigtigt godt. Han lærte det lynhurtigt. Og så fortæller sejlerne om vores tur og underholder og så videre. Og så da vi var i den der bugt, så kommer der sådan en mand, der også billedskærer. Og så siger vi, "Hey, har du ikke lyst til at lave et symbol på vores kano?" fordi det har vi også fået gjort i andre byer. Så siger han, at det vil han gerne. Så laver han sådan en læderskildpadde, fordi det ligger som deres vartegn. Der er åbenbart en masse læderskildpadder derude på kysten. Og så får han noget ris. På den måde er der en udveksling af goder. Så er der måske nogle, som Justin giver nogle cigaretter, og så får han nogle beetle nuts, sådan nogle nødder, de tygger, som man bliver sådan lidt høj af. Og på den måde er det jo en meget naturlig måde at møde fremmede på. Og det er egentlig også sådan, det foregår i Milne Bay. Så det er ret rørende egentlig, de der forbindelser man laver med folk. Og så det, der så sker ofte, når vi så sejler ud igen, det er så, at så ommer folk med mad til os. Så kommer de med grønne bananer, eller de kommer med forskellige rodfrugter. Nogle gange så har kvinderne kogt et eller andet til os. Nogle gange siger de der kvinder bare, "Giv os jeres mad, så laver vi mad til jer." Så er man bare i en landsby, og man skal aldrig kokkerere, fordi det gør de for os. Så det er den en virkelig gæstfri kultur. Så det, der ofte sker, når vi så sejler ud igen, det er, at når vi vinker farvel til de der folk, der står på stranden, at jeg blev virkelig rørt. Jeg fik tårer i øjnene. Vi havde kun været der i mindre end et døgn. Men de her folk har jo bare taget så godt imod os.

Og jeg kunne også se på sejlerne, at de blev også rørt - altså Justin og Sanakoli - da vi stod der og vinkede farvel. Men jeg tror også, det har noget at gøre med, at når vi rejser, så er vi jo virkelig udsatte. Så hver gang man sejler ud igen, så ved man godt, at nu er vi på den igen. Nu sker der et eller andet nyt sygt.

Bjørn: I har haft fast grund under fødderne, og så skal I ud i det ukendte igen, igen, igen.

Thor: Ja, så man føler bare, at man siger farvel til de her folk, som egentlig er der for én og har støttet én.

Bjørn: Thor, fortæl om, hvordan stemningen er ombord. For du har jo faktisk haft det rigtigt godt med Justin og Sanakoli, men jeg husker, at der også er et skænderi på vej mellem dig og Sanakoli?

Thor: Ja. Vi kæmper virkelig for at nå tilbage over grænsen til Papua Ny Guinea, fordi vi har de indonesiske autoriteter på nakken, fordi vores pas og visa er ved at udløbe. Vi har været i West Papua i næsten seks måneder, og vinden er bare...

Bjørn: I har simpelthen sejlet rundt om øen fra nord til syd. Er det ikke korrekt?

Thor: Jo, jo, jo. Så vi ret vilde for at komme ud af landet igen. Og vinden er bare lige imod os. Så selvom vi kun har 90 kilometer til grænsen og Papua Ny Guinea, så er det megahårdt. Anyways, vi kommer over grænsen, og så kommer vi hen til sådan en landsby, der hedder Bula, hvor vi så får kanonen slæbt på land. Det er ikke noget, jeg har arrangeret. Det er bare noget, Sanakoli åbenbart har arrangeret med de lokale. Så vi kommer, og så lige pludselig er den her kano ved at blive slæbt på land. Og jeg siger, "Hvad sker der?" Og så finder jeg ud af, at Sanakoli og Justin har planlagt, at nu vil de hjem. Og jeg siger, "Hey! Det kan I sgu da ikke. Det kan I sgu da ikke gøre, det der. Vi er i fuld gang med en kæmpe ekspedition. Vi skal lave en verdensrekord."

Bjørn: Altså, de vil hjem uden at sejle videre?

Thor: Ja, ja.

Bjørn: Men hvorfor?

Thor: Jamen, det spørger jeg også Sanakoli om: "Hvad sker der?" Og så siger han bare, "Thor, det er for farligt. Altså, du har kun ét liv, og du kan ikke købe livet i et supermarked eller et eller andet. Du har kun ét liv, og det her er naturen, der taler til os, og naturen siger, "Stop. Det her er for meget."" Ja, det var sådan rimelig meget ordret, hvad han sagde. Og det gjorde mig jo bare pissesur. Han havde jo også ret, indså jeg så senere, fordi det var jo megafarligt og hele det der med at sejle en kano, som han også siger, det er jo også noget, der kører på menneskelig energi. Og jeg tror, at ham og Justin var ret færdige på det tidspunkt. Så vi blev nødt til at tage en pause der fra Bula og så påbegyndt ekspeditionen igen nogle måneder senere.

Bjørn: Så du får dem overtalt på en eller anden måde, Thor, eller hvordan? Fordi I kommer ned til Port Moresby, hovedstaden. Hvordan lykkes det dig at få dem overtalt?

Thor: Jamen, det var så det der med, at jeg tror, de kom hjem, og så fik de ligesom sådan et boost der hjemmefra igen og så videre. Det, der også skete, det var, at de blev interviewet, imens de var hjemme af sådan en radiovært. Og det betød jo, at den der historie kom ud til hele Milne Bay og alle deres sejlervenner. Så lige pludselig hørte folk det, og at de er næsten i mål og så videre. Og så kom de tilbage igen. Og så sejlede vi ellers... Det var et kæmpeproblem bare at komme til Port Moresby, fordi vinden var stadigvæk imod os. Anyways, vi klarede den så til Port Moresby, som er hovedstaden. Og hvad der skete der, tror jeg var det, der virkelig ændrede Justin og Sanakolis syn. Det var, at da vi kom ind, så blev vi bare modtaget af alle de her medier. Aviserne og tv og så videre var der til at tage imod os, og så så de deres historie på tv på det luksushotel, som havde sponsoreret os.

Bjørn: Wauw!

Thor: Ja, altså vi havde en suite med sådan en tøjvaskemaskine og en almindelig opvaskemaskine, og det havde de der sejlere jo aldrig set. Og de fik bare sådan en luksussuite, og det var så fedt. Men det, der virkelig skete, var, at så skulle Sanakoli så holde foredrag for en skoleklasse, der kom for at se vores kano, og der kunne han ligesom se, "Okay, det her er ikke kun for mine børn og min arv. Det er for alle børnene og hele øen, vi gør det her." Og så efter det var ham og Justin bare topmotiverede. Og så

sagde de bare, "Hey, Thor! Hvad laver du? Vi skal afsted nu, og vi skal afsted. Du ved godt, at hvis vi klarer den til oktober, kan vi være med i kanofestivalen, der er den første weekend i november." Så lige pludselig havde vi et mål.

Bjørn: Men Thor, en af de historier, jeg faktisk husker allerbedst fra dine både foredrag og også din fantastisk fine bog, som også ligger foran mig her, "Salt Water and Spear Tips," som blev din bog om denne her mageløse rejse, det er faktisk noget så skørt som en avis på en væg. Altså, at denne her historie om jeres rejse rundt om øen ligesom rejser med jer eller rejser foran jer. At efter denne berømmelse til Port Moresby, så er I blevet sådan nogle nationale helte, som folk følger. Kan du ikke fortælle den der historie om... Er det en avis på en væg eller en avis på et bord? Jeg kan ikke huske det.

Thor: Jo, det er korrekt. Efter det er folk ikke så forundrede, når de ser kanoen. Efter vi har været i Port Moresby og i medierne, så er alle folk sådan, "Ja, ja, vi vidste godt, at I ville komme, fordi vi havde set i avisen, at I var på vej." Og så videre og så videre. Og der var nemlig specielt én landsby, hvor vi kom ind, hvor høvdingen tog os ind, og så sagde han sådan, "Kom ind til min hytte." Og det eneste han har hængende i den hytte er et avisudklip af os på vores kano ud for Port Moresby, hvor vi står og vinker. Og ja...

Bjørn: Hvor er det vildt.

Thor: Ja, det var så fedt. Og der kunne vi godt se, at det her er noget, der batter. Det er noget, der resonerer med befolkningen.

Bjørn: Thor, lad os komme i mål, for vi skal jo høre om, dels når I når hele vejen rundt, men også måske den sidste og en af de helt store udfordringer, det store kanorace. Lad os høre, hvad der sker der, den 20. oktober.

Thor: Uh, ja. Altså, vi kommer i mål der ved Tawali Resort, hvor vi startede 13 måneder og 21 dage tidligere. Og på det tidspunkt var jeg jo sådan lidt vemodig på en måde, fordi nu var eventyret jo slut. På en anden måde var jeg også sindssygt lettet over, at vi havde klaret den, og at vi stadigvæk var i live, og nu skulle man bare ikke skubbe den kano længere og få den rundt. Sejlerne var også begejstrede. Og vi kom i land, og der var nogle store blomsterkranse og folk, der spillede på tromme, og der er noget champagne og sådan noget. Men jeg kunne godt se, at der var et eller andet med de der sej-

lere. Så Sanakoli siger så, "Jamen, vi har også lige brug for at købe en ny presenning nu, og nu skal vi også lige have et nyt reb og så videre." Så siger jeg, "Nå, men turen er jo forbi." Så siger han, "Jamen, vi skal jo også til den der kanofestival og hyldes." Og det vidste jeg jo godt, fordi det havde vi så planlagt, at vi skulle hyldes på en scene og sådan noget for vores tur. Men så siger han så, "Ja, ja, og så skal vi jo sejle mod alle de andre sejlere." Og jeg siger, "Hvad?" "Ja, ja, ja. Vi bliver jo nødt til at være med i det store kanoræs." Og så siger jeg, "Hey. Jamen, Sanakoli, vi har lige sejlet rundt om verdens næststørste ø. Hvad er der tilbage at bevise?" Og så siger Sanakoli, "Nej, nej, nej, fordi hvis vi ikke sejler imod alle vores andre sejlerkammerater, så vil de sige, "Uh, I er ikke fit."

Bjørn: "I er fulde af løgn."

Thor: "I er nogle tøsedrenge." Og det er jo rigtigt. Så bliver vi jo nødt til at sejle imod dem og forsvare vores sejlerære. Og vi købte noget nyt sejl og lavede kæmpe sejl. Og ja, det, der skete, var bare, at vi lammebankede alle deres venner.

Bjørn: Gudskelov!

Thor: Ja, fordi vi arbejdede bare som et klokkeværk, efter de der 13 måneder og 21 dage. Så de blev bare lammebanket, alle de der sejlere. Og så kom vi bare ind på scenen, og der var bare kæmpe jubel, folk skreg, og der blev trommet, og folk hyldede os bare på den store scene. Og Job var også med. Ham havde vi samlet op, så han var også med til alle løjerne dér. Og så fik vi allesammen en guldmedalje og nogle blomsterbuketter og sponsorgaver.

Bjørn: Ja, det er faktisk meget fint, Thor. Alle de billeder og videoer, jeg har set, der står I faktisk alle fire, altså dig og Justin og Sanakoli, og Job er gudskelov også med.

Thor: Ja, helt sikkert, fordi det var også Jobs fortjeneste, at vi overhovedet kom i gang. Så selvfølgelig skulle han da også være med til at fejre det.

Bjørn: Thor, fortæl, hvor de gode sejlere er henne i dag. Hvad har det her født af nye eventyr for dem?

Thor: Jamen altså, de er jo begyndt at arbejde med turisme nu, Justin og Sanakoli. Og Sanakolis ø er blevet udvalgt til sådan et turisthotspot af den der turistautoritet, jeg fortalte om i starten. Og det, Sanakoli arbejder på nu, er noget, der hedder Pasana Group, hvor ham og Justin rejser rundt til de forskellige øer, og så lærer de folk at bygge kanoer, fordi benzinpriserne er så høje, så når folk vil rejse imellem de her øer, og de vil varetage deres tradition med handel, så er det bare megadyrt. Så derfor vil han så hjælpe folk til at rejse billigt og tjene penge.

Bjørn: Og Thor, med de smukke ord så vil jeg sige tak, fordi vi måtte hoppe med i kanoen. Tak for fine historier.

Thor: Jamen, det var en kæmpe fornøjelse. Tak, fordi jeg kunne være med. Og ja... Ses!

Bjørn: Den Yderste Grænse er produceret af Kontoret Juhl og Brunse for Vores Tid og Radio LOUD med Bjørn van Overeem som sikker kaptajn bag lyden. En særlig tak til Dimitrios, TV2 og Danmarks Radio. Find serien på www.vorestid.dk eller dér, hvor du normalt finder dine podcasts.